Українська мова 5 клас

> Сьогодні 18.09.2023

Υροκ №010

Написання м'якого знака в словах іншомовного походження

Мета: ознайомити учнів з іншомовними словами, правилами написання и, і, знака м'якшення, апострофа та подвоєння літер в словах іншомовного походження; формувати навички вимовляти запозичені слова відповідно до орфоепічних норм української мови; вчити пояснювати їх правопис, удосконалювати навички роботи з орфографічним словником та словником іншомовних слів.

Організація класу

Любі діти, добрий день! Зичу праці і старання! А ще, друзі, всім бажаю Справдити всі сподівання!

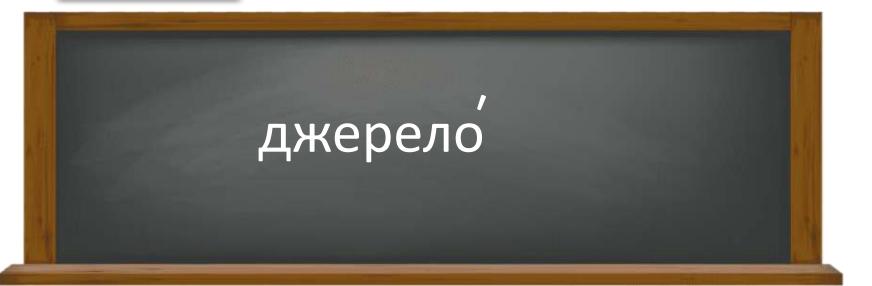
Психологічна налаштування на урок. Вправа «Спіймай настрій»

Тож починаємо працювати у гарному настрої. Будемо: уважні, розумні, організовані, кмітливі. Щоб урок пройшов цікаво, всі берімося до справи!

Слово дня

Зверніть увагу на «слово дня». Що воно означає? Які інші значення цього слова вам відомі? Чи вживаєте ви це слово в мовленні? Якби ви були художниками / художницями, як би ви його намалювали? Який смак і аромат у цього слова?

Підручник. Сторінка

Пригадуємо

- 1. Навіщо в українській абетці м'який знак? Яка його роль?
- 2. Чим ці буква відрізняється від решти літер?
- 3. Які правила написання м'якого знака ви пам'ятаєте?
- 4. Які букви, крім ь, передають пом'якшення приголосних звуків в українській мові?

Правопис знака м'якшення в словах іншомовного походження

У словах іншомовного походження знак м'якшення пишеться: після м'яких Д, Т, З, С, Л, Н перед Я, Ю, Є, Ї, які читаються як [йа], [йу], [йе], [йі] Π риклад:

Конферансьє, монпансьє, віньєтка, ательє, Віньї, Готьє, Нью-Йорк, Болонья. перед ЙО

Приклад:

Бульйон, каньйон.

у кінці слів відповідно до вимови

Приклад:

Кабель, автомобіль, каніфоль.

після Л перед буквами на позначення приголосних відповідно до вимови

Приклад:

Кавалькада, калькулятор, калька, кальмар.

Знак м'якшення не пишеться:

перед Я, Ю, коли вони позначають сполучення пом'якшеного приголосного з а, у

Приклад:

Люк, ілюмінатор, глясе, глянець.

Вправа 77. Розгляньте таблицю. Скажіть, на які запитання вона дає відповідь

В українських словах теж пишемо м'який знак після д, т, з, с, ц, л, н, але в українській мові немає слів, у яких ь пишемо перед я, ю, є, ї, йо.

Українськиій мові теж це правило властиве: стільниковий, бильце, спільний, більше.

Сьогодні 18.09.2023

Вправа 78. Розпізнайте слово за його лексичним значенням. Поясніть написання м'якого знака

1. Салон індивідуального пошиття одягу - ательє. 2. Перший ярус лож над партером у театральній залі - бельєтаж. 3. Обсаджена деревами широка алея посередині вулиці в місті - бульвар. 4. Квітка або букетик квітів, який приколюють до вбрання або всилюють у петельку - бутоньєрка. 5. Обгороджений майданчик для утримання тварин і птахів на вільному повітрі - вольєр. 6. Завіса з важкої, щільної тканини на дверях або на вікні - портьєра. 7. Намисто з дорогоцінних каменів, перлів - кольє.

Сторінка

Довідка: Бульвар, кольє, вольєр, портьєра, бельєтаж, бутоньєрка, ательє.

Сьогодні 18.09.2023

Вправа 79. Прочитайте речення. Випишіть слова іншомовного походження з м'яким знаком. Вимовте їх правильно й поясніть написання

Кордильєри, женьшень, комільфо, кадриль, бульдоги.

що відповідає правилам гарного тону. 4. Насправді кадриль — народний і бальний парний танець французького походження. 5. Американські бульдоги — кремезні, жорстокі на вигляд собаки, але в глибині душі це лагідна порода (3 Інтернету).

_{Підручник.} Сторінка

35

Які головні результати моєї роботи? Що найбільше здивувало? Чим хотілося б поділитися з іншими? Чи справді ми через слово пізнаємо світ?

Домашнє завдання

Усно підготуватися до написання діагностувальної роботи, повторити групи слів за значенням та походженням

Сьогодні 18.09.2023

Оціни роботу за допомогою фразеологізмів

